

РЕШЕНИЕ

№ 982

гр. София, 17.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 10.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Емил Георгиев, като разгледа дело номер **11570** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 87 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на Х. П. Х., гражданин на Ислямска Република И., с адрес: [населено място], [улица], ет. 2, офис 226 срещу Решение № 2379/12.11.2020 г. на Заместник-Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което на чужденеца е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е издаден в противоречие с материалния закон. Твърди се, че административният орган е изложил бланкетни мотиви, като не е обсъдил събраните доказателства и не е взел предвид обстоятелството, че ситуацията с правата на малцинствата, религиозните и човешките права в И. буди сериозна тревога. Дори в приложените по преписката справки, изготвени от длъжностни лица при ДАБ се съдържат данни в тази насока. Посочено е, че по време на проведените интервюта търсещият закрила ясно и точно е изложил мотивите се да напусне И., а именно поради страха си, че ще бъде подложен на нечовешко отношение вследствие промяната на религията си. Твърди се, че заради това е осъден на 7 години лишаване от свобода, 74 удара с камшик и смърт чрез обесване. По тази причина, по отношение на него са налице безспорно предпоставките по за предоставяне на статут. Инвокирани са доводи, че административният орган не е взел предвид дадените от оспорващия обяснения, че оригиналните документи, доказващи тези негови доводи, не са могли да бъдат представени по време на административното производство,

поради тежката епидемична обстановка в страната и свързаното с нея забавяне на пощенските пратки. Твърди и допуснати съществени нарушения на административно производствените правила – чл. 35 от АПК, а именно, че не са изследвани и обсъдени съществени факти от изложената от него история.

По време на проведените по делото открити съдебни заседания, оспорващият се явява лично. Упълномощеният от него адвокат И. поддържа жалбата.

Ответникът по жалбата не се явява. Пълномощникът му юриконсулт Ч. оспорва жалбата.

Участвалият в производството по делото прокурор като представител на СГП намира жалбата за неоснователна.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи, становището на пълномощника на ответника и представителя на СГП и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че чужденецът е подал молба за закрила по ЗУБ за първи път на 27.09.2016 г. при настаняването му в СДВНЧ-Любимец. Молбата е регистрирана с рег. № УП-11605 от 05.10.2016 г. по описа на ДАБ. В същата кандидатурата за предоставяне на международна закрила е посочил, че е католик. Той не се е явил на насроченото на 30.01.2017 г. интервю. Това е дало основание за спиране на образуваното производство за закрила с решение № 6422 от 17.03.2017 г., респ. за неговото прекратяване с решение № 15428 от 08.08.2017 г. С решение № 16415 от 26.09.2017 г. на заместник-председателя на ДАБ на основание чл.67д, ал.1 ЗУБ производството е възобновено. На проведеното на 31.10.2017 г. интервю кандидатът заявил, че е напуснал И. в края на август - началото на септември 2016 г., легално със самолет за Турция. Имал уговорка с трафикант да го заведе в Германия, за това в Турция останал само един ден. Посочва, че търси по-добър живот и иска да отиде в Германия. Не искал да подава молба за закрила в България, но го принудили под страх, че ще го върнат в И.. Станал християнин-протестант година и седем месеца преди да напусне И.. Приел християнската вяра след кръщение в къща на домашно църковно събрание. Не съобщава за проблеми с властите в И., но малко преди да напусне страната имал проблеми с баща си, който бил силно религиозен. Не е имал проблеми с армията, полицията и като цяло – с властите в страната си. Напуснал И. заради икономически проблеми. Бил принуден да затвори магазина си за компютри, който имал в Т. и липсата на финансови възможности му пречела да сключи граждански брак със съпругата си, с която имали само предбрачен договор. Тогава баща му, който бил военен пилот и имал много връзки, се опитал да го уреди на работа в армията. На интервюто за това го попитали за религията му и след като споделил, че е християнин, всичко приключило. Родителите, и особено баща му, трудно приели смяната на религията му. Това оказало тежко влияние на цялото семейство. Баща му бил принуден да се пенсионира, имал забрана за напускане на И., сега всеки месец ходел да се подписва в полицейското управление. Около месец след интервюто разбрали от приятел на бащата, че властите искат да го задържат и арестуват. Тогава стигнали до извод, че най-добрият вариант е да напусне И.. Месец след като напуснал страната била издадена забрана за напускане на страната. Като крайна цел на пътуването си сочи Англия, където искал за продължи образованието си и да подаде молба за закрила. На въпроса какво ще му се случи, ако се завърне в

страната си на произход, отговорил, че не желае смяната на религията да бъде коментирана в бежанската му история, тъй като не е престъпник, а човек, който иска да продължи образованието и живота си спокойно.

С решение № 1010 от 23.04.2018 г. на председателя на ДАБ, основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, вр. чл. 8 и чл. 9 ЗУБ на кандидата е отказан статут. Със съдебно решение № 7925 от 28.12.2018 г. по адм.д. № 4970/2018 г. на АССГ, I-во отделение, 6-ти състав, административният акт е отменен. Съдът е приел, че в производството и при постановяването на решението са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила, предвидени в ЗУБ и АПК, тъй като административният орган не е събрал каквито и да било доказателства относно положението на християните в И., отношението на официалните власти към тях, както и отношението на други потенциални субекти на преследване по смисъла на чл.8, ал.3 от ЗУБ. Този извод не е споделян от касационната инстанция, която с решение № 578 от 14.01.2020 г. по адм.д. № 941/2019 г. на ВАС, III отделение, е отменила решението на АССГ и е отхвърлила оспорването по съображения за неправилно приложение на материалния закон. Прието е, че административният орган е обсъдил всички факти и обстоятелства, свързани с личната история на лицето и сигурността в страната му на произход. Посочено е, че по справка, актуална към 13.06.2018 г., не се открива наличието на сериозни рискови фактори за населението на И., тъй като обстановката по сигурността е спокойна и вътрешния ред гарантиран. Не се откривали разширенията на чл. 15, б. "в" от Директива 2011/95/ЕС. Противно на доводите на първостепенния съд, в справка от 17.09.2019 г. било обсъдено положението на християните и на обърнатите в християнство лица, като новопокръстените можели да се завърнат в И. и да не срещат никакви проблеми.

Чужденецът е сезирал ДАБ с втора по ред молба за закрила рег. № УП-11605 от 18.05.2020 г., към която приложил призовка от Правосъдие на Ислямска република И. от 23.06.2016 г., присъда на Правосъдие на Ислямска република И. от 24.07.2016 г., съобщение за издирването му от 08.11.2016 г., кръщелно свидетелство от Енорийска църква «Преображение Господно» от 29.06.2018 г. и декларация на кръстницата му от 07.05.2020 г.

С решение № ВР-10 от 28.05.2020 г. на интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците, основание чл. 76б, ал. 1, т. 2 от ЗУБ последващата молба не е допусната за разглеждане до производство за предоставяне на международна закрила. Административният орган е приел, че липсват доказателства за твърдяната конверсия в страната по произход, както и за истински и искрени религиозни убеждения. Позвал се е на справка на Дирекция «Международна дейност» на ДАБ от 17.01.2020 г., съдържаща подробни данни за възможността на иранските граждани да пътуват в чужбина предвид факта, че кандидатът е напуснал родината си легално. В справката е посочено, че затруднения за напускане могат да имат лица, които имат «въпроси за уреждане с иранските власти». За да кандидатстват за излизане (изходна виза) иранските граждани трябвало да имат паспорт. Преди издаването на паспорт се правела проверка в специализирана база данни, също и при заминаване от международно летище. В нея се съхранявали данните на лица с наложена забрана за напускане на И.. Разрешението за излизане (три печата в различен цвят според продължителността на валидност) се полагало в паспорта и имало неговата валидност. Като източници на информация са посочени доклад на С. S. M. от м.февруари 2010 г., на Датската имиграционна служба от 2009 г. и на Н. office от 2013 г. При заминаване

от И. се извършвали многостепенни проверки за сигурност. В последната от тях се проверявала информация за пътника в компютърна информационна система. Лицата с висящи съдебни дела или които са извършили престъпление, фигурирали в списъка на системата. След преминаването на тази проверка служителят поставял в паспорта изходящ печат с дата. Невъзможно било напускане на И. по въздух чрез даване на подкуп, тъй като проверките си извършвали от различни служби. Съществувала минимална възможност за напускане на лице, което е включено в забранителния списък, поради бюрократично забавяне на подаване на информацията към информационната система. Въз основа на така цитираната справка административният орган е направил извод, че ако молителят е имал реални проблеми с властите, то той не би получил изходна виза или би бил задържан при напускане на страната. Тези факти не кореспондирали с представените копия на документи, издадени преди напускането на кандидатата на И.. Направено е позоваване на писмо рег. № М-2920 от 18.04.2018 г. на ДАНС, с което ДАБ е информирана за масово използване на фалшифицирани и неистински документи от чужденци, на които е отказана международна закрила по ЗУБ и които се използвали, за да обосноват последващи молби.

С решение № 4223 от 28.07.2020 г. на АССГ, 69 състав, цитираното решение на Интервюиращия орган при ДАБ е било отменено, а делото е върнато на компетентния орган за разглеждане на последващата молба за предоставяне на международна закрила по същество.

Производството по издаването на процесния оспорен административен акт е започнало във връзка с описаното решение на АССГ.

С молба вх. № УП-11605/06.08.2020 г. до Държавната агенция за бежанците Х. П. Х., е поискал предоставяне на закрила.

На 25.09.2020 г. с Х. П. Х. е проведено интервю, резултатите, от което са обективирани в протокол УП-11605 от същата дата.

Оспорващият посочва, че цитираните по-горе документи - призовка от Правосъдие на Ислямска република И. от 23.06.2016 г., присъда на Правосъдие на Ислямска република И. от 24.07.2016 г. и съобщение за издирването му от 08.11.2016 г. е получил по електронната поща. Поради епидемията има забавяне в доставянето на пощенските пратки, но същият е заявил желание да ги представи оригинал. Документите са му били изпратени след като Върховният Административен Съд е отхвърлил първоначално подадената молба. По отношение на разликата в имената, с които се е представил първоначално, оспорващият твърди, че е станала някаква грешка, защото никога не се е представял с фалшиви имена. Според Х., първоначалната му цел е била да стигне до Германия и за това е платил на трафиканта. Във връзка с въпроса, защо се е представил първоначално за католик, той посочва, че по време на регистрацията му в РПЦ-Х. е имало над 200 души и не е знаел точно какво са го питали и какво е разбрал интервюиста. В И. е бил протестант. За него по важно е, че е приел християнската религия със сърцето си. Когато бил върнат от Германия, започнал да общува повече с българи и започнал да се просвещава. Сега може да каже, че е православен християнин. Поради това, че не разбира добре български и не може да чете, не е в състояние да обясни разликите между различните клонове на християнството.

Видно от писмо № М - 5287 от 26.08.2020 г. на Директора на Специализирана Дирекция „М” – ДАНС, Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила на Х.

П. Х., в случай, че същият отговаря на условията по ЗУБ.

Преценявайки събраните в хода на административното производство доказателства, Заместник-председателят на Държавната Агенция по бежанците при Министерския Съвет е намерил, че не са налице материално-правните предпоставки, предвидени в ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут, поради което е издал оспореното решение.

Като доказателства по делото е приета справки № МД-273/20.05.2020 г. и № МД-475/02.09.2020 г. относно актуалното обществено-политическо състояние в И. и спазването на човешките права.

По време на съдебното производство, Х. П. Х. изложи устно пред съда бежанската си история. Като доказателства бяха приети оригинали на: 1. призовка от Правосъдие на Ислямска Република И. от 23.06.2016 г., присъда на Правосъдие на Ислямска република И. от 24.07.2016 г. и съобщение за издирването му от 08.11.2016 г. По време на съдебното заседание, съдът предяви същите на преводача, който направи сравнение с находящите се на л. 80-87 от делото копия от същите документи. Същият заяви, че копията съответстват изцяло на представените оригинали.

Като доказателства по делото са приети справки, изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, както следва: № МД-72/05.02.2021 г. относно общото положение в И., положение на мюсюлманите, определили се като атеисти, положение на мюсюлманите, приели християнството и има ли наказания за тях и положение на иранците, завърнали се в И., след подаване на молби за закрила в държавите от ЕС, справка № МД – 475/02.09.2020 г. относно актуалната политическа и икономическа обстановка в И. и спазването на човешките права и справка № МД – 493/11.09.2020 г. относно правото на свободно движение, паспортен режим – излизане и влизане в И..

Административен Съд С. – град, I отделение, 19 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е връчено на Х. П. Х. лично на 19.11.2020 г. Жалбата е подадена е подадена на 24.11.2020 г. (вх. № УП-11605), т.е. в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в производството по издаване на индивидуалния административен акт, с който се засягат негови законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, че Х. П. Х. не е доказал наличието на предвидените в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, предпоставки, поради което е отхвърлил молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Според константната практика по подобни казуси молбите на гражданите на И. за предоставяне на закрила следва да бъдат разглеждани на индивидуален принцип. Като лица в потенциален риск се определят такива, свързани с опозиционни групи, представители на религиозни и етнически малцинства, които не изповядват исляма в шиитския му вариант, активисти за правата на човека, журналисти, направили публикации срещу режима и т.н.

В оспореното решение са обсъдени изтъкнатите от Х. П. Х. доводи, касаещи търсенето от него право на закрила. Съдът, в настоящият му състав не може да се

съгласи напълно с аргументите на административния орган, най-вече във връзка с представените по време на съдебното производство писмени доказателства.

1. По отношение на отказа за предоставяне на статут на бежанец.

По силата на чл. 8, ал. 1 и ал. 2 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. За предоставянето на статут по ал. 1 е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност.

Както в първоначалното интервю, така и в последващото (подробно цитирани по-горе), същият последователно е твърдял, че е християнин и че заради това, приятели на баща му са го предупредили, че е по-добре да напусне страната, поради потенциална възможност да бъде обект на преследване от властите.

Оспорващият е представил свидетелство за свето кръщение, издадено от свещено служител на Българската Православна Църква в подкрепа на твърдението си, че той е приел в България християнската религия, в православния ѝ вариант. *Доколко неговите религиозни убеждения са осъзнати, истински и дълбоки, настоящият съдебен състав не може, и не е редно да преценява, като това обстоятелство не е от основно значение за решаване на спора.* Всеки човек има право да избере своята религиозна принадлежност. Това право е гарантирано в чл. 2 от Закона за вероизповеданията, според който правото на вероизповедание е основно, абсолютно, субективно, лично и ненакърнимо. То включва правото на всеки свободно да формира религиозните си убеждения, както и да избира, променя и изповядва - съответно практикува - свободно своето вероизповедание, индивидуално или колективно, публично или частно, чрез богослужение, обучение, обреди и ритуали. По тази причина настоящият съдебен състав намира, че въпросът за религиозната принадлежност на търсещия закрила не може да се счита за бил решен с решението на Председателя на ДАБ, влязло в сила след потвърждаването им от АССГ и ВАС и че за оспорващия, въпреки представеното свидетелство за свето кръщение няма данни да е приели наистина християнството. Никой държавен орган или съд нямат нито компетентност, нито законно право, още по-малко в производство по предоставяне на международна закрила да решават дали и доколко дадено лице изповядва дадена и религия, след като то самото твърди, че я изповядва. Както беше посочено правото на вероизповедание е лично и абсолютно, а неговото съдържание и дълбочина не могат да бъдат преценявани или подлагани на съмнение от други лица и държавни органи. Важно в случая е да се оцени, дали и доколко смяната на религията на ирански гражданин от исляма – официална религия в И. в християнство би могло да застраши животът му или да бъде основание той да бъде подложен на нечовешко или унижително отношение или наказание.

По силата на чл. 2, б. „г“ от Директива 2011/95/ЕС „бежанец“ означава гражданин на трета държава, който поради основателни опасения от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата, чийто гражданин е, и който не може или поради тези опасения не желае да се обърне за закрила към тази държава, или лице без гражданство, което, като се намира по горепосочените причини извън държавата на предишното си обичайно пребиваване, не може или поради такива опасения не желае да се завърне в нея.

В разглеждания казус е безспорно, че Х. П. Х. се намира извън държавата си по произход и поради своята религия има опасения, че завръщайки се там ще бъде подложен на преследване. При положение, че представеното свидетелство за свето кръщение не бе оспорено по реда на чл. 193 от ГПК, съдът намира, че същото макар и частен свидетелстващ документ, има обвързваща доказателствена сила, досежно фактите и обстоятелствата, обективирани в него, т.е. следва да се приеме, че Х. е приел християнската религия, в православния ѝ вариант чрез кръщение.

Съгласно чл. 4, § 3 от Директива 2011/95 на Европейския парламент и на Съвета (наричана за краткост по-надолу само Директивата), оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи: а) всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане; б) относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства; в) индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст и т.н.

В изготвената от административния орган справка № МД-475/02.09.2020 г. е посочено, че: „Християните, особено онези, които са се обърнали към тази религия от исляма, са дискриминирани и арестувани по причина за упражняване на своята новоприета вяра“ (л. 22), „Въпреки, че по-голяма част от екзекуциите са за убийства, законът предвижда смъртно наказание в случаи на присъда за .....fisad fil-arz („корупция на земята, включително и вероотстъпничество и ерес).....“, както и за обиди срещу пророка, срещу паметта на имам Х. и срещу върховния лидер на Ислямската република“. Международните наблюдатели на правата на човека, посочват, че революционните съдилища продължават да издават огромно мнозинство смъртни присъди, а съдебните производства не отговарят на изискването за надлежен процес. В съдебното производство (в повечето случаи) не се разглеждат никакви доказателства, различни от самопризнания, често извлечени чрез изтезания (л. 22).

В справка № МД-72/05.02.2020 г. се посочва, че „Вероотстъпничеството не кодифицирано като престъпление в Наказателния кодекс, но задържаните по това обвинение лица продължават да бъдат съдени като отстъпници, защото конституцията упълномощава прилагането на шерията към всички случаи,

които законът не разглежда изрично” (л. 136). В същата справка (л. 137-138) се сочи, че законът забранява на гражданите да преминават от исляма към друга религия....Според правозащитни организации, правителството продължава да атакува християни, които са приели тази религия от исляма, използвайки произволни арести, физическа злоупотреба и други форми на грубо отношение. Християните, които не са арменци, по-специално евангелистите и сменилите вярата си от исляма, продължават да изпитват непропорционални нива на арести и задържания и високи нива на тормоз и надзор. Правозащитни и неправителствени организации продължават да съобщават, че властите арестуват християни, включително и членове на непризнати църкви, за тяхната религиозна принадлежност или дейност и ги обвиняват в „незаконна дейност” в частни домове или в подкрепа и приемане на помощ от вражески страни. ....Според информацията, властите подлагат арестуваните християни на тежко физическо и психическо малтретиране, което на моменти включва налагане на побои и затваряне в условия на изолация. Законът забранява на мюсюлманските граждани да променят или да се отказват от своите религиозни убеждения....конверсията от ислям се счита за вероотстъпничество - престъпление, наказуемо със смърт.

Цитираната информация от посочените справки, съдът намира за надеждна и обективна, още повече, че е предоставена от административния орган. Анализът ѝ мотивира съдът да приеме, че при завръщането си в страната по произход Х. П. Х. ще бъде подложен на нечовешко или унижително отношение или наказание или преследване или дори екзекуция, заради приемането на християнската религия. Както вече беше подчертано по-горе, *дълбочината и силата на религиозните убеждения на дадено лице не подлежат на преценка от съд или друг държавен орган.* По време на първото и при последващото интервюта оспорващият е заявил, че е християнин. В България е получил свето кръщение, защото е започнал да общува с български православни християни и православието му е допаднало повече от протестанството. Незнанието или погрешното разбиране на някои от религиозните християнски ритуали или догми се дължат по-скоро на лошото владеене на българския език, а не на липса и на недостатъчна дълбочина на религиозното убеждение. Дори да се приеме, че е налице недостатъчна дълбочина в религиозните му убеждения, няма как да се вземе предвид, че иранските власти ще останат безучастни към факта, че Х. е посещавал в България християнска църква и е получил свето кръщение. Впоследствие тези обстоятелства са релевирани като допълнително основание за предоставяне на международна закрила.

Изложеното мотивира съда да приеме, че връщайки се в страната си, оспорващият може да бъде подложен на непропорционално преследване и дори на нечовешко и унижително отношение и наказание, заради промяната на религиозната си принадлежност, както се посочва в цитираните по-горе справки. Това обстоятелство следва да бъде преценено, като предпоставка за предоставяне на статут на бежанец.

2. По отношение на отказа за предоставяне на хуманитарен статут.

В разглеждания казус Х. П. Х. основава молбата си за предоставяне на международна закрила и на страх, породен от реален риск да бъде подложен

в държавата си на произход на наказание – седем години лишаване от свобода и 75 удара с камшик и смърт чрез обесване, за да загуби душата, заради приемането на християнството.

Настоящият съдебен състав намира, че няма основание да не кредитира като достоверна, непротиворечива и последователна бежанската история на оспорващия. По време на проведеното интервю същият е изложил всички факти, които са породили страхът му от преследване и наказание, като същите бяха точно и ясно отново възпроизведени пред съда, по време на съдебното заседание, проведено на 09.12.2020 г. Между първоначално декларираното пред интервюиращия орган и обясненията, дадени пред съда няма съществено разминаване или противоречие. Вярно е, че при първоначалното интервю Х. П. Х. ясно е посочил, че една от причината за напускането на И. е икономически, но също така е заявил, че е бил предупреден от приятели на баща му, че трябва да напусне страната, защото може да има проблеми, заради смяната на религията. При повторното интервю, проведено във връзка с последващата молба за закрила, оспорващият е представил документи, между които и присъда, с която му е наложено наказание седем години лишаване от свобода, 74 удара с камшик и смърт чрез обесване, за да загуби душата си. В оспореното решение административният орган е изразил съмнение в достоверността на представената присъда (посочено е, че е с неясен произход), като изрично не приел, че тя е неистинска. Съмненията се базират на заключението, че по време на интервютата апликантът не е посочил, че спрямо него е имало предварително разследване и че той е бил обвиняем или че е бил разпитван. От друга страна, според заместник-председателя на ДАБ, лицата с висящи съдебни дела или които са извършили престъпление, фигурират в електронна системата и същите не могат да напускат страната. Невъзможно е напускане на И. по въздух чрез даване на подкуп, тъй като проверките си извършвали от различни служби. Съществувала минимална възможност за напускане на лице, което е включено в забранителния списък, поради бюрократично забавяне на подаване на информацията към информационната система.

Настоящият съдебен състав не може да се съгласи с направените от административния орган изводи. Достоверността на представените и приети документи (призовка, присъда и заповед за задържане), не беше оспорена по предвидения в закона ред от ответника. От една страна, тяхното съществуване е упоменато от Х. П. Х. по време на административното производство, а от друга те пряко кореспондират с твърденията, изложени в бежанската му история и я подкрепят в пълен обем. При положение, че те не бяха оспорени по реда на чл. 193 от ГПК, същите като официални документи, имат обвързваща съда материална доказателствена сила, досежно фактите и обстоятелствата, предмет на удостоверителното изявление на издалите ги длъжностни лица, т.е. следва да се приеме, че срещу чуждестранния гражданин в И. е било проведено наказателно производство по обвинение във вероотстъпничество му е било наложено наказание седем години лишаване от свобода, 74 удара с камшик и смърт чрез обесване, за да загуби душата си. В цитираните по-горе справки, изготвени от длъжностни лица при ДАБ, ясно се посочва, че съдебните процеси в И. не отговарят на изискванията за

справедлив процес, поради което няма как да се приеме, че изложените в присъдата факти, свързани с провеждането на наказателното производство и доказателства, послужили на наказателния съд като основание за налагане на осъдителната присъда, отговарят на истината или са събрани по надлежен начин.

Що се касае за аргумента, че ако беше наистина осъден, Х. П. Х. не би могъл да напусне страната, съдът намира, че няма как същият да бъде проверен, без да са налице конкретни факти, касаещи налагането на рестрикции по отношение на лица с висящи наказателни производства или постановени присъди. Факт е, че и според самия административен орган, съществува минимална възможност за напускане на страната от лице, което е включено в забранителния списък, поради бюрократично забавяне на подаване на информацията към информационната система.

Доказателства в подкрепа на достоверността на наложеното наказание се откриват в общодостъпни източници на информация, вкл. и в Наказателния кодекс на И.. Съгласно цитираната по-горе норма на чл. 4 от Директивата, оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат законите и подзаконовите актове на държавата на произход.

Според публикация на уебсайта на Центъра за права на човека в И. "А. В.", <https://www.iranrights.org/library/document/3541>, неправителствена организация със седалище във В., Съединени американски щати в Ислямска република И. между 2009 г. и 2018 г. са изпълнение 6651 смъртни наказания. Цифрите отразяват случаите изтръгнати самопризнания, съдебни процеси без правото на защита, публични обесвания, екзекуции на непълнолетни и т.н.

Според превод на английски език на част от Наказателния кодекс на И., публикуван през 2013 г. на уебсайта <https://iranhrdc.org/islamic-penal-code-of-the-islamic-republic-of-iran-book-five/#2>

на Центъра за документиране на правата на човека в И., неправителствена организация със седалище в К., Съединени американски щати, за поне четири престъпления е предвидено налагане на смъртно наказание.

Между впрочем и в цитираните по-горе справки е посочено, че вероотстъпничеството в И. се наказва със смърт.

Аргументи в подкрепа на извода за достоверност на представените документи се открива и в практиката на Европейския Съд по Правата на Човека. В свое решение по *дело № 52589/2013 М.А. v. S.*, влязло в сила на 18.02.2015 г., касаещ сходен случай на ирански гражданин, осъден в родината си на лишаване от свобода и удари с камшик, ЕСПЧ посочва, че в случая е необходимо да бъде следван подхода, установен по делото **С. срещу Италия**. Всяка страна по конвенцията има задължение да прецени, дали връщането на незаконно пребиваващо лице на нейна територия в страната му по произход няма да доведе до нарушение на чл. 3. С цел да се определи дали има индивидуален, реален риск от малтретиране трябва да се разгледат предвидимите последици от евентуално връщане, като се има предвид общата ситуация и личните обстоятелства на търсеция закрила.

По отношение на момента на оценка на фактите, свързани с възможността за евентуално нарушение на чл. 3, съдът следва установеното още през 1996 г.

правило по **делото Ч.**, съгласно което фактите следва да се преценяват към момента на вземане на решението, независимо дали от административния орган или от съда.

Във връзка с тежестта на доказване на риска от малтретиране или унижително отношение, съдът отново посочва, тя е върху търсещите закрила.

Следвайки посочените принципи, ЕСПЧ е обсъдил на първо място актуалната ситуация в И., където състоянието на човешките права поражда сериозна загриженост. Безспорно е, че ако жалбоподателят наистина е осъден на лишаване от свобода и бичуване, то това би се разглеждало като изтезание в противоречие на чл. 3 от Конвенцията. При завръщането си в И. неговото минало ще бъде проверено и всяка присъда ще бъде изпълнена.

Според мотивите, изложени в решението е особено важно да се прецени, дали жалбоподателят е представил достатъчно убедителни доказателства, за това, че ще бъде изложен на реална опасност от третиране в нарушение на член 3 от Конвенцията.

Съдът е посочил, че в тежест на националните административни органи е да докажат, че представените като копия документи са неистински, а не да основават изводите си на хипотетични предположения, че такива документи могат да бъдат купени. Този подход не отчита особеното положение на лицата, търсещи убежище и техните особени трудности в осигуряването на пълно доказателство за преследването в родните им страни. При представянето на въпросните документи, оспорващият, според съда е направил всичко, според положението си за да обоснове тяхната истинност и така да докаже твърдените факти. Не е без значение, че швейцарските власти не са ги оспорили и отхвърлили дефинитивно, а само са изразили съмнение в автентичността им, без да сочат ясно основанията си за това.

Съвкупният анализ на приетите писмени доказателства, разгледани в контекста на изложената от Х. П. Х. бежанска история по време на интервюто и на цитираната практика на ЕСПЧ, дава основание да се приеме, че определената на жалбоподателя присъда не може да се счита за недостоверна, в контекста на общоизвестни факти за наказателната система в И., където боят с пръчки или камшик и е общо наказание, практикувано за множество престъпления, а екзекуциите се изпълняват в голям мащаб, след съмнителни по своята справедливост съдебни процеси.

Настоящият съдебен състав намира, че от съществено значение в случая е да прецени, дали евентуалното извеждане на Х. П. Х. от страната, в резултат на непредоставянето на убежище, може да доведе до риск от отношение в нарушение на чл. 2 и чл. 3 от Конвенцията в държавата му на произход. Принципите, от които следва да се ръководи съда, за да реши правилно спора, в този контекст са последователно установени в практиката на ЕСПЧ. Те са изложени за първи път в *S. v. the U. K.* (7 юли 1989 г., §§ 81-91, Серия А № 161) и са повторени подробно по-скоро в *M. and A. v. T.* ([GC], № 46827/99 и 46951/99, § 66-70, ЕСПЧ 2005-I), *B. A. and O. v. the U. K.* (№ 24027/07 и 4 други, §§ 167-79, 10 април 2012 г.), *H. and E. v. the U. K.* (№ 9146/07 и 32650/07, §§ 119-31, 17 януари 2012 г.), *S. D. v. R.* (№ 71386/10, §§ 148-53, ЕСПЧ 2013 г. (откъси)) и *T. v. B.* (№ 140/10, §§ 116-20, ЕСПЧ 2014 г. (откъси)), както и в решение срещу България (вж. *M.G. срещу България*, № 59297/12, §§ 74-82, 25

март 2014 г.).

Едва ли има съмнение, че наказанието, за което се твърди, че очаква жалбоподателя в И. - удари с камшик и смърт чрез обесване, е в противоречие с чл. 2 и чл. 3 от Конвенцията. Рискът от изтезания и от нечовешко и унижително отношение или наказание, автоматично възпрепятства връщането на чужденеца в страната му по произход (дело № 36538/17, Г.С. срещу България).

По силата на чл. 2, б. „ж” от Директива 2011/95 на Европейския парламент и на Съвета, „статут на субсидиарна закрила” означава признаването от държава-членка на гражданин на трета държава или лице без гражданство за лице, което отговаря на условията за субсидиарна закрила.

Съгласно чл. 9 от Закона за убежището и бежанците, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция, или 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Изложените по-горе факти, анализирани според установените в практиката на ЕСПЧ принципи, дават основание да приеме за безспорно, че по отношение на Х. П. Х. съществува категорична и реалната възможност в страната му на произход да му бъде наложено наказание, представляващо изтезание и нечовешко отнасяне или да бъде екзекутиран. Това обстоятелство от своя страна е безспорна предпоставка за предоставяне на хуманитарен статут, съгласно чл. 9, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. **Настоящият съдебен състав не може да приеме, при така събраните доказателства, че човек, за когото съществува макар и минимален риск, в страната му на произход да бъде третиран в противоречие с акт на международното право, ратифициран от българската държава, е възможно да бъде върнат там.**

По изложените съображения съдът намира, че жалбата, в тази ѝ част следва да бъде уважена.

Делото е необходимо да се върне като преписка на Председателя на ДАБ за постановяване на ново решение, чрез което на оспорващия се предостави бежански или хуманитарен статут.

За пълнота съдът намира, че следва да отбележи, че обстоятелството, че оспорващият е напуснал общежитието на ДАБ, не е изчакал да приключи производството му предоставяне на международна закрила и е продължил към Германия, не може да се тълкува в негов ущърб, защото същият е дал задоволителни обяснения за тези си действия – платил е на трафикант, който да го доведе то тази страна и след залавянето му на българска територия, е отказал да му върне парите и му е казал, че може да бъде върнат в И., поради приятелските отношения между двете страни.

По отношение на довода, че първоначално оспорващият се е представил с друго име, съдът намира, че той е неоснователен. В първоначалната молба

чуждестранният гражданин е записан с името Х. К., което по звучене се доближава изключително много до Х. П.. Предвид, че тогава същият не е притежавал никакви документи за самоличност, очевидно става дума за грешно записване на посочените от него имена.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 19 състав,**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Х. П. Х., гражданин на Ислямска Република И. Решение № 2379/12.11.2020 г. на Заместник-Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което на чужденеца е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА делото като преписка за ново произнасяне, при спазването на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.